

VILÁG OSSÁG

KOLOZSVAR,
1948 május 15, szombat

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPI LAPJA

V. EVFOLYAM
III. szám

Teljesen illetékmentes a mezőgazdasági hitel

BUKAREST. — (Munkatársunk telefonjelentése.) A Nagy Nemzetgyűlés Elnöksége aláírta azt a törvénymódosítást, amely felhatalmazza a Nemzeti Bankot, hogy a falvakon mindenféle, a törvényektől előírt formásgától mentesen fiókokat létesíthessen. A módosított törvény lényegs fontossága pontja szerint a

pénzüntézetek által a Nemzeti Bankra átruhozott hitelkövetelések mentesek minden adó, illeték, okmánybélyeg, községi és jogügyi illeték alól. Ezek az adómentességek a falvakon lakó kisiparosok garanciájában és adósságaira is vonatkoznak. Az új törvény teljesen illetékmentessé tette a mezőgazdasági hitelt.

Teljes ülést tartott a Nagy Ujabb munkaosztagok Nemzeti gyűlés Elnöksége

BUKAREST. — (Agerpres.) A Nagy Nemzetgyűlés elnöksége a kérdéseket tárgyalta le, több törvényrendeletet és minisztertanácsi határozatot hagyott jóvá az Elnökség.

BUKAREST. — (Agerpres.) Az Ifjúsági Szövetség újabb önkéntes munkaosztagai kapcsolódtak be a nemzeti munkatelepekben folyó lázas tevékenységbe.

Euzau, Tulcea és Temes-Torontál megyékből toborzódott. A Luca Lászlóval elnevezett munkatelepen, amely Szálva és Visó között építi a vasútvonalat, 9 újabb munkaosztag 941 dolgozója kapcsolódott be az építő tevékenységbe.

A Gheorghiu-Dejéről elnevezett munkatelepre, amelynek tagjai Bumbesti és Livezeni között a vasútvonalat építik, a legutóbbi héten 10 újabb munkaosztag állott munkába, melynek 1103 tagja Uassó, Martes-Torda, Arad, Muscel, Prahova,

Pünkösöd másodnapján n. ncs tanítás

BUKAREST. (Saját tudósítónktól.) Illetékes tanügyi hatóságoktól nyert felvilágosítás alapján közöljük, hogy — a rendes szokás szerint — pünkösöd másodnapján a magyar elemi- és középiskolákban az előadás szünetel.

Fokozzák a munkabaleset elleni védekezést

BUKAREST. — (Agerpres.) A Társadalombiztosító Pénztár központi igazgatósága elhatározta, hogy megfelelő intézkedésekkel csökkentse a munkabalesetek számát és átszervezi a balesetek megelőzésének szolgálatát.

Műszaki felülvizsgálatot tartanak az összes gyárakban, üzemekben és vizsgálatot a legutóbbi balesetek ügyében, megvitatta egyidejűleg a helyszíneket a munkabalesetek elkerülésének lehetőségét.

Elhatározták azt is, hogy újonnan alkalmazandó tisztviselők részére a társadalombiztosítás különböző ágazataiban kiképző tanfolyamokat rendeztesse.

Felozsatták az összes iskolaszékeket

BUKAREST. — (Munkatársunk telefonjelentése.) A közoktatásiügyi minisztérium rendelete a megjelenés hatályával felozsattatta az összes iskolaszékeket úgy az elemi, mint középfokú iskolákban. Az iskolaszékek feladatukról egy időközi bizottság látja el ezentúl, melynek működését a közoktatásiügyi miniszter kell jóváhagyja.

Hitler nyomdokain halad az USA

A kommunistaellenes törvényjavaslat a fasizmus alapköve az Egyesült Államokban

WASHINGTON — Truman elnök egy sajtóértekezleten kijelentette, hogy teljesen egyetért Marshall külügyminiszternek a szovjet-amerikai jegyzékváltással kapcsolatban tett nyilatkozatával. Mint ismeretes, Marshall azt állította, hogy az Egyesült Államok kormányának nem volt szándékában kétoldali tárgyalások kezdeményezése a Szovjetunió kormányával. Truman elnök most azt mondta, hogy az Egyesült Államok moszkvai negatívvetésének. Beddel Smithnek Moszkvában átnyújtott emlékirata az amerikai külpolitika formális állásfoglalását tartalmazta és az emlékirat szövegét az Egyesült Államok minisztertanácsa előzetesen jóváhagyta.

Kijelentették, hogy ez a kommunistaellenes törvényjavaslat lesz az Egyesült Államokban a fasizmus alapköve. Jellemző a képviselőház törvényjavaslat előkészítő bizottságára, hogy a szenátusban csupán egy órát engedélyezett a javaslat tárgyalására, míg a képviselőházban 5 órát adott a vitára. A négy legnagyobb amerikai rádióállomás vezetősége elzárja a nyilvánosságtól a javaslat ismertetését és nem hajlandó megengedni a javaslat ellenzőinek, hogy mikrofon elé lépjenek. Mark Antonio képviselő a képviselőházban bemutatja Hitler és

Mussolini fasiszta törvénykönyvének másolatát, összehasonlítva a kommunistaellenes törvénykönyvvel és megállapította, hogy a Mundi-féle törvényjavaslat megszárazásával Amerika utban van a világ lángbaborítása felé.

A legnagyobb amerikai szakszervezet, a CIO lapja a kommunistaellenes törvényjavaslatot törvényhozási szörnyetegnek minősítette. A lap kijelenti, hogy ez a törvény alapja lesz annak, hogy összekülvököknek minősítse a szakszervezeteket. Felszólítja a szakszervezeteket, hogy tiltakozzanak a javaslat ellen.

Jelentősen leszállították a petróleum és melléktermékei árát

BUKAREST. (Agerpres.) Bucur Schiopu kereskedelemügyi miniszter aláírta azt a rendeletet, amely a petróleum és melléktermékei új, leszállított árát állapítja meg.

Az új árak megállapításánál a minisztérium tekintetbe vette a vasúti áruszállítási díjak jelentős leszállítását. Ennek figyelembevételével a benzín árát Bukarestben kicsinyben az eddigi literenkénti 28.05 lejről 26.50 lejre mérsékeltek, a leszállítás tehát 6 százalékos.

A világítási petróleum árát 6 lej 63 baniról 6 lejre csökkentették, tehát több mint 10 százalékkal. A motorina árát 8.66 lejről 8 lejre, a csökkentés 8 százalékos. A fűtési célokra szolgáló parakura finomított új ára az eddigi 2.24 lej helyett 2.05 lej, a leszállítás 9 százalékos.

A központi fűtőkészülékekhez használt parakura új ára a régi 6.12 lej helyett 5.72, a mérséklés 7 százalékos. A finomított ipari olaj ára kicsinyben Bukarestben 93.33 lej helyett 85.50 lej, a leszállítás 8 százalékos.

A fenti kicsinybeni árak Bukarestben a számlabélyeget is magukban foglalják, míg a vidéki városokban a számlabélyeget eltörölték és ezzel is olcsóbbá tették a petróleum és melléktermékek árát.

Amin Marshall nem változtathat

Egy vezető varsói lap, a „Ziemia Warszawi“ figyelemreméltó vezércikket írt, a világszerte igen nagy érdeklődést keltett szovjet-amerikai jegyzékváltásról. A cikk címe ez volt: „Enyhül a feszültség?“ Írója nyomban megállapítja, hogy nagy könnyelműség volna a cím mellől eltávolítani a kérdőjelet, mert egyáltalán nem tekinthető bizonyosnak, hogy valóban bekövetkezik-e most az annyira várt enyhülés.

Joggal teszi fel a varsói lap a kérdést: mi indította az Amerikai Egyesült Államok kormányát a lépés megtételére? Valószínűnek látszik, hogy mindenekelőtt belpolitikai okok. Mégpedig: az egyre közeledő és feltartóztatlan gazdasági válság, melyet egyébként az amerikai jegyzék sem tagadhat, az amerikai tömegek növekvő elégedetlensége, az amerikai gazdasági és politikai életet egyre hevesebben megrázó munkássztrájkok, a hivatalos köröknek a Szovjetunióval szemben tanúsított ellenséges magatartásával és a féktelen háborús uszítással szemben az amerikai nagytömegekben megnyilvánuló általános ellenzés, az Amerikában éppen úgy, mint a világ minden más részén megnyilvánuló békevágy valószínűleg kényszerítették az USA-kormányt a lépés megtételére.

Könnyű kitámasztani azt is, hogy jól használható világagrázi trikk lett volna a jegyzék, ha a Truman-kormány kívánóságának megfelelő pillanatban hozzák nyilvánosságra. Még akarta-e nyugtatni a Truman-kormányt az idegháborútól felzaklatott amerikai közvéleményt vagy csak egyszerűen Wallace esélyeit akarta csökkenteni, kifogni a szelet Wallace vitorláiból? Egy prágai lap, a „Lidove Noveny“ ad erre érdekes választ, amikor azt írja, hogy a jegyzékváltás szovjet részről történt nyilvánossághozatala felborította a Truman-féle mesterkedéseket. Az amerikai kormány ugyanis egyelőre titokban szeretne volna tartani a tárgyalásokat és csak júliusban, közvetlenül a republikánusok demokráta párt elnökválasztásának megválasztása előtt akarta nyilvánosságra hozni a jegyzéket, ezzel a hirtelen fordulattal igyekezve elérni, hogy a legjobb rosvelti hagyományok utódaként tűnjék fel és ezzel csökkentve Wallace növekvő esélyeit.

Ez a kísérlet most kudarcba fulladt, aminthogy kudarcba fulladt a kísérlet is, hogy a körülmények diplomáciai csúszésvárásával megfogalmazott jegyzékében megragalmazza a Szovjetuniót és úgy állítsa be a világhözvélemény előtt, mintha a Szovjetunió volna az oka a nemzetközi feszültségnek.

A szovjet kormány gyors és világos válasza kiméletlenül leleplezte ezt a tervet, amikor félreérthetetlen világossággal mutatott rá az Északamerikai Egyesült Államok szerencsére a háborús histeria mesterséges fellégyasztásában, a nemzetközi feszültség megteremtésében. Ugyanakkor leleplezte a tényekkel bizonyított, hogy a szovjet kormány mindig is törekedett és ezentúl is törekedni fog békeben és barátságban élni az Amerikai Egyesült Államokkal.

A jegyzékváltás azonban minenképpen nagy győzelme a békeért küzdő tábornak, melynek élén a Szovjetunió menetel. Már egymagában az a tény, hogy az USA kénytelen volt ezt a jegyzéket elküldeni, hogy szokott háborús eszkatizáció helyett békebarát kell lennie, már ez mutatja, milyen hatalmas a békeért érő világszerte.

Miába vizsgálódik most Marshall a tömegek lelki szándékai vel a szovjet békejavaslatot fogadták, mutatja a népnek tökéletesen békevágyát. S ezen a téren nem változhat sem Marshall, sem Wallstraht barátai.

A Magyar Népepera feladatai

Groza miniszterelnök

vendégül látta a Székely Színház művészeit

Hála mindinkább mélyülő demokráciáknak, végre eljutottunk ahhoz a régen várt pillanathoz, hogy a címében már régen operai állami színházunk megkezdhesse dalműgyűjtésének szervezését. Kötelezi erre népi tömegeink zenei nevelése és az ebből adódó igénye is.

Ha visszatérünk az erdélyi magyar zenei multra, tudnunk kell, hogy magyar szövegű operát először Kolozsváron játszottak. Az első magyar dalművet is itt írták és mutatták be 1822 december 26-án, szerzője Ruzitska József volt, címre pedig: „Béla futása”. A vezérkönyvet itt őrzik az Egyetemi Könyvtár kéziratárchívában.

A XIX. század elején a város közönsége csak akkor bérelt a színházban, ha a műsortervezetben elegendő zenés játékot irányoztak elő. Már akkor erősen ragaszkodott a közönség ahhoz, hogy jó zenét kapjon a színpadról. Pedig nem is ismerték a hivatásos énekeseket! A szó művésze még nem vált el az énekléstől. A színészek mindenhez kellett értenie. Prózájt játszott, de operákat is énekelte. Természetesen, akinek szép hangja volt, arra kiosztották a dalművek főszerepét, a többi beszélő színészekkel énekeltek. A zenekar is igénytelen volt, mintegy húsz tagból állott. Mégis már a XIX. század legelején szóhoz jutottak és sikerrel játszottak az akkor divatos Dittersdorff, Haydn, Schenk, Henneberg, Müller, Kolisz, Rossini, Donizetti, Paisiello és Dalayrac operákat.

Később, mikor a társulat a Jókai-utcai Rhédey-házból, majd a Szabadság-tér Pataky-házból, végül pedig a Molotov-utcai Wesselényi-féle palota lovardájából elkerült a Farkas-utcai közsínházba, már Halevy, Mayerbeer, Verdi, Cherubini, Bellini és Gounod nagyoperáit lelkesedett a közönség. Akkor még nem a nagy énekesek, hanem maga a jó zene vonzotta a közönséget.

A MULT SZÁZAD HETVENES ÉVEIBEN

Offenbach muzsikája megölte a komoly dalműveket. Egész sorát mutatták be ezután Planquette, Lecocq és Millöcker könnyebb fajsúlyú zenei színpadi játékaival. Az operák iránt egy csapásra megszűnt minden érdeklődés. A közönség ízlése elsikelyesedett, a színház pedig, mely eddig a műveltség csarnoka volt, átalakult üzleti vállalkozássá.

A dalművek megújítása városunk színpadán századunk első évtizede után indult meg és 1919-ig tartott, mikor is az antidemokratikus intézkedések sora lehetetlenné tette, hogy színházunk operák előadását vehesse tervebe. Az utolsó dalmű-nekilendülésnek, vagy reneszánsznak az idején dr. Bródy Miklós volt a színház karnagya, aki megszerettette a közönséggel Thomast, Bizet-t, Leoncavallo, Mascagnit, Puccinét, Verdit, sőt még Wagner is. Ezidőben került Pestre Kolozsvárról Székelyhydy Ferenc, Sándor Erzsébet kamaranékesnő és Farkas Sándor, mint Farkas Ödön egykori országos hírvénekeskölőjének kitérőjei.

Magyar szerzők is mindig szóhoz jutottak a kolozsvári dalműbemutatókon. A mult század elején, tehát a színház operakorszakának kezdetén, Kotsi-Patkó, Chudy, Ruzitska, Pacha énekes színpadi műveit játszották. Később a Kolozsvárról induló Erkel Ferenc, Thern Károly, Doppler, majd a kolozsvári Farkas Ödön dalműveit mutatják be. Századfordulónk első két évtizedében pedig Goldmark, Hubay és Bródy jut szóhoz.

Nemcsak a város operai multja, de ezen jóval túl, népünk zenei műveltségének jövője is kötelez. Ezért tekintünk sok reménységgel a most alakuló demokratikus eljövendőségi dalműgyűjtésünk alakulása elé. A közelmúlt sok hibája kísért ezzel kapcsolatban. Kivált a színházról és kivándorolt az országból néhány művésznél: Budaházi Fehér Miklós (Gárdonyi), Tokall András (Gardonyi), Pongrácz Ádám (korrespondens) és a jó énekesek egész sora. Először Takács Paulával, Lőrincz Zsuzsával, Szabó Józseffel és Horváth Józseffel. A művészek között volt ez, mely művészeket nem lehetett volna a művészekre kerülő operák

Nem kis nehézséget jelent pótlásuk, az kétségtelen.

Igaz, hogy azóta Zeneművészeti Főiskolánk is nevelt néhány muzsikust és énekest és így legalább bizonyos, hogy az új együttes valóban a miénk lesz, a mi nevelésünk. Ez egyben bizonyosságot jelent annak, milyen mérhetetlen fontosságú és jelentőségű zenei főiskolánk működése.

AZ ÚJ OPERATÁRSULAT MŰSORPOLITIKÁJA

Olyan kell, hogy legyen, hogy ne zavara az állami román operaházak, hanem egészítse ki annak munkatervét. Kisebbségi operák és balettek kell, hogy szóhoz jussanak, miért is hozzá kell kapcsolódni a régi, ma már feledésbe ment, de itt állandóan a műsor gerincét képező dalművekhez. Mozart Dittersdorff, Rossini, Paisiello, Bellini, Donizetti, Schenk, Gluck, Monteverdi, Mehul, Gretry, Lully, Haydn, Beethoven, Cherubini, Delauryc kisebb dalműveire és balettjeire gondolunk. Nagyoperákat lehet hallgatni az állami dalműszínházban, de kisebb kamaraszerűen nem juthattunk sohasem, pedig ez a műfaj a nehezebb és ennek megértése vezet a

As új dalműgyűjtésnek a népet kell szolgálnia

és az ő nyelvén kell beszélnie, a népzeneből kell táplálkoznia, mert ez áll a tömeg szívéhez legközelebb, ez kapja meg leginkább és asszociáció révén, ez fogja leggyorsabban felcsigálni érdeklődését. Ezért kell a műsorban szóhoz jutnia azoknak a dalműveknek, melyek népi gyökerekből nőttek ki. Szomszédaink e célból elég szép és jó anyagot szolgáltatnak. Moniuszko (Halka), Smetana (Az eladott menyasszony), Dvorak (A Jakobinusok), Goldmark (Házi tücsök), Kienzel (Kuhreigen), Dalbert (Hegyek alján), Glinka (Ivan Szusszanin, Russzlán és Ludmilla), Rimski-Korsakov, Borodin, Musszorgszki, Erkel Ferenc, Kodály Zoltán, Hrisztiacs, Konyovics, Sirola, Sztrojanov, Sabin Drágoi népi dalművei éppen elég népi operát nyújthatnak. Ez egyben közelebb hozná népünket a szomszédokhoz, azok zenei műveltségének megismeréséhez.

Gondolni kell egész sor régi népszínművünkre. Ezeknek korszerűsítése és régi avult zenéjüknek átdolgozása, felfrissítése, esetleg új muzsikával való alátámasztása bizonyos, hogy nagyban hozzájárulna a tömeg színpad-zenei ízlésének fejlesztéséhez.

A klasszikus operettek egész sora vár felújításra és átdolgozásra. Mindezeket túl az új operagyűjtés mélyreható jelentőségű zenei életünk fejlődésére. Zeneművészeti Főiskolánk növendékei van miért tanuljanak, mert lesz, hol elhelyezkedniük. Vajjon melyik erdélyi zeneszerzőnek juthat eszébe a színpadnak dolgozni, ha reménye sem

nehéz dalművekhez. Ezzel nem csak kiegészíti a magyar nyelvű állami operagyűjtés a román, hanem azt mondhatnánk, hogy előkészíti feltörő népi tömegeinket a bonyolult zenei rajzú nagy dalművek élvezéséhez. Ez a műfaj nemcsak színben fogja gazdagítani városunk zenei műveltségét, de tanító, előkészítő és ismeretterjesztő jellege is lesz.

Új, zenét élvezni akaró közönség van feltörőben: a munkásság, parasztság, akiknek bevezetése a mélyebb és magasabb zenei műveltségbe színházunk kötelessége. Erre pedig alig akad alkalmasabb mód, mint a kisebb és könnyebb dalművekkel való ismerkedés. Az apró, zárt formákkal dolgozó operákat és baletteket könnyebb megfogni, megérteni, megszeretni, mert nem követelnek olyan hallásbeli felkészültséget, mint a nagylétszámú zenekart kívánó, a figyelmet sokfelé terelő nagyoperák. Ezeket a kis színpadi alkotásokon át vezetett a zenetörténetben az opera fejlődése az összetett, komoly előkészítettséget feltételező, nehéz dalművekhez. Gluck, Monteverdi, vagy Mozart nélkül nem lehetett volna sem Wagner-i, sem Debussy-i, sem Kodály-i, vagy Bartók-féle színpadi zene.

lehet arra, hogy itt valaha szóhoz jussunk? Tehetségeink előtt friss lehetőségek útja nyílik meg.

A dalműgyűjtéssel párhuzamosan átszervezik a színházi zenekart is. Bizonyos, hogy kisebb, de a színpadtechnikai igényeket kielégítő együttesről van szó, mely alkalmas lesz arra, hogy vele kamarazenei hangversenyeket rendezzenek. Igen fontos lesz ez tömegeink nevelése szempontjából. Ennek működése is ki kell hogy egészítse filharmonikus zenekarunk műsorpolitikáját és oratóriumok, énekkarzenekari művek, majd kisebb barokk-szerzemények bemutatására kell, hogy vállalkozzon.

A két kolozsvári opera barátságos kapcsolatát előre is fel kell tételünk. Ebben bizhatunk, ha a két intézet műsorpolitikája összehangolt. Demokraticiánk vállalhassa a felelősséget, hogy a két dalműszínház vetélkedéséből népi tömegeink huzának hasznát, mert az előadások előkészítése gondosabb és lelkiismeretesebb lesz és városunk zenei szintje emelkedni fog.

Az új dalműgyűjtésnek nemcsak Kolozsvár, de a távoli vidékek magyarságát is szolgálnia kell és el fog jutni székelyföldi városainkba. Ez irányban is nagyjelentőségű lesz működése.

Demokráciánk megteremté a magyar állami dalműszínházat, most már csak rajtunk fog múlni, hogy ezt az értékes keretet, mely zenei műveltségünk fejlődése szempontjából oly nagyfontosságú, megtöltsük igazi népi tartalommal.

LAKATOS ISTVÁN IMRE

SAKADÉK

Középiszkolások előadása

A Római Katolikus Főgimnázium dísztermében bemutatott „Szakadékok” című Darvas József színmű előadása tulajdonképpen iskolai előadások jelentőségén. Mint Izsák Vilmos tanár bevezetőjében mondotta, a fiatal diákok ezzel a darabmal a nyáron gyalog látogatják majd a falvakat, hogy ott is eljuttassák a mélyértelmű népi drámát, melyben Darvas József, aki jelenleg Magyarország építészeti minisztere, megmutatja az utat: miképpen lehet átadni az embereknek elavult szakadékokat.

Az Unitárius Kollégium, illetve Ipari Leányiskola cselekvő drámái tehát nyári szünetük alatt fiatalos lelkesedéssel járják majd falvainkat, ahol színházat játszanak és kérésre, megadandó eleményt visznek a kultúravezetés felé. Először pénteken másnapján mutatkoznak be Szentmihály közönségben.

A „Szakadékok” előadása még színészként sem könnyű feladat. Ezzel érteket illeti a díszlet a VII. és VI. osztályos diákokat, mert hiszen az előadás élvezhető volt. Erdeme ez előadásban Kacsó Gábor rendezőnek, aki teljesen pergő előadást produkált: a dialógusok között nem voltak bészegyek, az egész egy folytonos volt.

Eppen mert diákjaink a várakozásaink fölött nyújtottak, nem tévesszük el előadójukat a székelyi iskolai előadásoknak járó díszlettel, hanem kritikával bír-

téssel és komolyan foglalkozunk velük. Az egyes szerepeltetők fejlődésének tükréből fakad, mert természetesen tulajdonképpen mozognak, néhol túlságosan „játékosnak” hangzik, beszéd módjuk néhol iskolás. De a naturalista színpadteremtésének a legnehezebb feladatát és ezért nem róhatjuk meg a lelkes, kedves és tehetséges 16-17 éves szereplőket, akik, ha megszokják a színpadot és állandóan játszik a darabot, sokat fejlődnek majd. Figyelmükbe ajánljuk mindenesetre a tökéletesen természetesen játszó negyedszázados Bázsa Zoltánt, meg Barla Jucikát, akik igazi kisgyerekek voltak a színpadon is és nem érezték rajtuk betanulást.

A szereplők leghatékosságabbak kétségtelenül Hirschfeld Eva, akiben drámai erő van és organuma, valamint mozgása teljesen illuzióteremtő. Egyik legjobb alakítását a természetesen beszélt és jobbmorru Kacsó Gábor nyújtja, akiről csak éppen azt nehéz elhinni, hogy öreg doktor Lőrinc. Kiváló Méder Vera egy színpadon öregasszony szerepében. A Mária János Feltár Lajos is egy nagy. Díszletben játszik Komáromi Kati is. Díszletet illeti a többi, valamennyit: Zsoldos Almos és Nagy Iónát, a főszereplőket, Furdák Lujzát, Baranyai Sándort, Bodai Józsefet, az új székelyi előadást, a nyáron a székelyi vidéken, valamint Fejér Endrét.

Csak éppen tűzhányó nem tör ki

A „Monte Christo visszatér” című amerikai filmben. Ez az a filmtípus, amit Hollywood „világra szóló produkciónak” és „superszágernek” szokott emlegetni. ordító reklámaiban. Ugynevezett „nagy film”, abból a fajtából, melyet már a némafilm idején is Kalifornia exportált Alaszkától—Tibetig kalandszomjag iskolásfiúknak és romantikára vágyó regényolvasóknak. Cecil B. de Mille rendezett ilyenfajta filmeket, főleg a jó öreg Dumas regényeiből és különböző angol ladyk romantikus filmforgató könyveiből.

A Monte Cristoban is van minden, amit csak egy kétórás előadásban a filmvászon összesűrítetni lehet: Örökséget, pokoli vereségek, kizsákos a börtöncellában (önmilkódo spanyolcsavar), vasúti baleset, csodaszép hölgy, aki kifocimítja bokáját, mire a hős a karjaiba emeli, szerelm és félreértés, ékszerlopás, fojtogatott levegőjű dzsungel, korbács a gonosz hajósár kezében és kaland kaland, kaland.

Hőse az eredeti Monte Cristo ükunokája, aki pontosan úgy viselkedik, mint utópja, s akit három gonosz csirketfogó ki akar turmni örökségéből, lévén az egyik rendőrmisztér, ennek mi sem könnyebb, mint a szerencsétlen Edmondót vagyonától és meny-

asszonyától megfosztva egy öngyilkos rab helyett az Örökségre deportálni. Mi sem természetesebb, minthogy az ükunoka földalatti kazamatában jobbarátot lel, aki nagy tisztelője hírneves film”, abból a fajtából, melyet még nem árt neki semmi és senia exportált Alaszkától—Tibetig kalandszomjag iskolásfiúknak és romantikára vágyó regényolvasóknak. Cecil B. de Mille rendezett ilyenfajta filmeket, főleg a jó öreg Dumas regényeiből és különböző angol ladyk romantikus filmforgató könyveiből.

Nincs ebben a filmben semmi, ami megdöbögtené az ember szívét elszorítaná a torkát vagy emberj érzéseire hatna. Tipikus amerikai film, annak minden valószínűségével, izgalmaival, hajszás zürzavarával és álmorantika rendőrmisztér, ennek mi sem könnyebb, mint a szerencsétlen Edmondót vagyonától és meny-

Az Állami Magyar Színház és Opera közleményei

Színes, csillogó muzsika, csupa tréfa, ötlet, vidámság Offenbach szombat felújításra kerülő klasszikus daljátéka, a „Szép Heléna”, amelyet kitűnő szereposztásban, új díszletekkel, látványos balettszámokkal mutat be a színház. Egyed Joli játsza a darab címszerepét, míg partnerét Páris királyfit, Ditrói Béla alakítja. A mitológia többi paródizált alakjainak szerepében Csóka József, Réthelyi Ödön, Sugár, Szentes, Szendrey, Sebesti Péter, Tóth Ihus gondoskodnak a közönség mulattatásáról. A szebbnél-szebb Offenbach melódiákat Szabó Zoltán és Dombay Imre által betanított balettszámok színesítik, amelyekben Topán Lulu, a fiatal, tehetséges Balogh Éva, Szabó Zoltán és Dombay Imre táncolnak a balettkar élén. A „Szép Heléna”-t Csóka József rendezte, Szabó Ica vezényli s a díszleteket Szakács György tervezte.

A „Szép Heléna” a szombati bemutatóelőadásokon kívül pénteken mindkét napján, vasárnap és hétfőn este is műsoron van.

Ma, csütörtökön este megismétli a színház az évad legnagyobb teljesítményét, Háry Gyula hatalmas történelmi színjátékát a bemutatott nagysikerű szereposztásban, korhű díszletekkel, nagy statisztériával.

Pénteken a bukaresti Alhambra színtársulat játszik a színház helyiségében s így a színház nem tart előadást.

Tekintettel arra, hogy a bérlet-idejny lejárt, a színház fenntartja a bérlet helyeit az előadás napján délig.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA:

Pénteken este 8 órakor a bukaresti Alhambra színtársulat vendégjátéka: Paganini.

Szombaton este 8 órakor: Szép Heléna.

A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA:

Május 15-én, szombaton délután 3 órakor: A denvér.

Este 8 órakor: Phedra.

Május 16-án, vasárnap délután 3 órakor: A gyökerek mélyre nyúlnak.

Este 8 órakor: Három a kislány.

HANGVERSENYEK A MAGYAR ZENE- ÉS SZÍN-MŰVÉSZETI FŐISKOLA DÍSZTERMÉBEN

Május 14-én, pénteken este 8 órakor a fővárosi Szent Mihály templomban Nagyszékelyi Kamarakórusa és a Magyar Zenei Színművészeti Főiskola zenekara egyházzenei hangversenyt rendez. Műsor: I. G. B. Pergolesi (1717—1736): „Stabat Mater”. Női karra, szószóval, Szólisták: Gondos Zsófia, Lengyel Xé-

nia, L. Trenka Éva, Orosz Bea és K. Weisz Renée. II. Kodály: Missa brevis. Vegyeskarra, orgonakísérettel. (Bemutató előadás.) Orgonán kísér: Szabó Géza.

KOLCZSÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOLI Monty Cristo visszatérése. Nagy új amerikai film. Louis Hayward, Barbara Britton a főszerepekben. Előadások fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor. Vasárnap délelőtt fél 12 órakor matiné.

CORSO: Operák. A legszebb magyar társulat, végig zenés és színes operettfilm gyönyörű táncokkal, énekekkel. Jón: Ma. A magyar filmek legszebbje.

Premier szombattól: Várjál redm. Nagy háborúsfilm. Végig küzdelem, szenvedés, gyönyörű rendezésben. Előadások kezdete hétköznap: 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Jón Marika. A legszebb magyar film.

FÓRUM: Hagugság nélkül.

NÉPMOZGÓ (Popular): Carme.

RIO: Nyári szünet. Nincs előadás.

SELECT: Monte Cristo visszatérése. Dumas legendás hősnének érdekesen kidolgozott előadása. Főszerepben Louis Hayward. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

URANIA: Kézdelem: a föld alatt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Papírnak, táviratoknak, nyugdíjasoknak 90 lej. — Postacsekk szám: 40.625.

A nagy majális

napja egyre közeledek. Május 23-án lesz, — mint már jelentettük — az MNSZ hatalmas méretű népművelési, a Református kollégium udvarán és kertjében.

Mindenekelőtt mindenkinek tudnia kell, hogy a majális jövődelme a MNSZ kolozsvári köznevelési házának felépítését szolgálja. A majális mindenki majálisja lesz. Eppen ezért a rendezőség a belépődíjat mindössze 20 lejben állapította meg.

A verseny után nyomban kezdetét veszi a másnap reggelig tartó nagy majális. Ebéd után lépnek teljes üzembe a sátrak. A nagy szabadtéri színpadon délután négykor kezdődik a műsor első része, melynek keretében a délelőtti verseny győztesei mutatják be tudásukat.

A műsort a helybéli Szaktanács előzékenységből kitűnő hangszórók vetítik majd. A kert és udvar díszleteit Szakács György készíti.

A tánc este 9-kor kezdődik a Kollégium tornatermében. A zenét a közkedvelt „Harry” zenekar szolgáltatja a pompás mulatsághoz, mely bizonyára felejthetetlen élményt jelent majd mindenkinek.

A COLLEGIUM MUZIKUM május 18-án este 8 órakor tartja meg idényzáró hangversenyét a Zeneművészeti Főiskola dísztermében.

A JUHOKAT a kereskedelemügyi minisztérium rendelete értelmében május 15-e és június 15-e között kell megnyírni.

A MAGYAR VASUTAS MUNKÁSKÖZÖSSÉG — a munkások műszaki szakemberek összehangzott együttműködésével — 63 százalékkal emelte a termelést.

TÜZ OTTÓTT KI a szatmári római katolikus püspökség bérpalotájában. A tűz a padlásokon keletkezett, ahol nagymennyiségű fűrészpórt tartottak.

A ROMÁNIAI VAJGYÁRAK tervszerűen fokozzák termelésüket. A temesvári vajgyár naponta 6000 kiló, a marosvásárhelyi Transsylvania vajgyár, amely a „Szövetség” központja, napi 1500 kiló, a segesvári vajgyár napi 1000 kiló, a székelyudvarhelyi 800 kiló, az aradi napi 1000 kiló, a nagyváradai vajgyár napi 1500 kiló, a nagyszebeni Lica-gyár napi 500 kiló, a brassói vajgyár pedig napi 1500 kiló vajot termel.

A ROMÁN DADIOTÁRSASÁG megállapodást kötött a Philips-gyárral, amelynek értelmében a Philips romániai üzeme havonta 1000 rádiókészüléket gyárt.

EMELKEDIK A BETÉTÁLLOMÁNY. A Csekk- és Takarékpénztárnál a betétek összege április hónapban 130 millió lej volt. Az összes pénztárazásokról a betétállomány emelkedése észlelhető, ami a takarékosági szellem és a lej iránti bizalom növekedésének tanubizonyossága.

A kolozsvári MNSZ hírei:

A MAGYAR NEPI SZÖVETSEG kolozsvári szervezete felhívja valamennyi tagjának figyelmét arra, hogy a tagsági könyveket az 1948-as évre kicserélli. Kéri tagjait, hogy tagsági könyvük kicserélésére munkanapokon délelőtt 8. és 1. délután 4 és 7 óra között a Molotov (volt Deák Ferenc) utca 16 szám alatti kerületi irodájában, ahol a tagsági könyveket kicserélik.

Május 14-én, pénteken este 7 órakor szervezőbizottsági értekezlet a Molotov-utca 16 alatti székházban. Május 16-án, vasárnap délután 5 órakor az V. kerületi műsoros délutánja a Türr István-utca 36 alatti kerületi székházban. Délután 4 órakor a III/2. kerületi székházavatás ünnepélye, a Fecske-utca 12—14 alatti új kerületi székházban. Délután 6 órakor a IV/1. Irizstelepi tagozat műsoros délutánja a Máramaros-utcai kulturaházban.

A közönség és a játékvezető

Hirsch Elemér szakcikke a bírókérdésről

A bíráskodás barmadik igen fontos eleme: a közönség és a játékvezető kapcsolata. Vizsgáljuk meg a közönség magatartását és annak befolyását a bíráskodás menetére.

A következők levonására először megállapításokat kell eszközölni. Köztudott, hogy ha az utcán baleset történik és annak hat szemtanúja van, a hat szemtanú a balesetet percek múlva a rendőrségen hatféleképpen fogja előadni.

Kétségtelen az is, hogy a mérkőzéseken részvevő közönség 90 százaléka, vagy az egyik, vagy a másik csapat javára elfogult. Hogy pedig az elfogultság az egyes cselekmények elbírálásánál mit jelent, arról kis példával szolgálunk.

Az A csapatnak szurkoló közönségét meg kell bocsájtani az A csapat játékosainak. A B csapatnak diukkoló közönség ugyanezt teszi a B csapat játékosaival.

Mint említettem, valamely esemény szemtanúja, ha tárgyilagos is, nem látja a másik szemtanúval egyformán az eseményeket. A futballban a közönségnek különbözőképpen való elhelyezkedése, a különböző távolságok, látószögek, nap, árnyék behatása folytan az események egyformán való fizikai látása lehetetlen.

MEG KELLETT ISMÉTELNI A 11-EST? Súlyosbítja a helyzetet, hogy a közönség igen tekintélyes része nem tudja a szabályokat. A nem tudás alatt azt értem, hogy nem tudja számszázalékosan. A sok előforduló szabálytalanság között van olyan, amelyet nem ismer, vagy amelynek mikénti megtorlását nem tudja.

A közönség igen élénk futtykoncerttel jutalmazott. Holott a bíró szabályszertelenül rendel el bírói közönség igen élénk futtykoncerttel jutalmazott. Holott a bíró szabályszertelenül rendel el bírói közönség igen élénk futtykoncerttel jutalmazott.

tása és megítélése szerint lehet. A közönség, amely sokféle fizikai behatás alatt lát, mint arra rámutattam és szubjektív szempontból ítélt, egyöntetű ítéletet nem hozhat és nyilvánvaló, hogy az a rész, amelynek a felelőssége ellenkezik a bíróval, elégedetlenségét hangosan jutalmazta kifejezésre.

Vajjon akkor az ítélet egyforma lesz? Gondoljunk a passzív és az aktív lesre. Itt lép előtérbe a szubjektívítés a maga valójában. A támadó csapatnak drukkáló része a közönségnek a lesben álló társaságát valamilyen módon való beavatkozását — ha csak nem ő veszi át az irányítást — sohasem fogja lesnek elismerni.

A HATÁRBÍRÓK SZEREPE

Fel kell hívjam a közönség figyelmét a határbírók működésére is. A határbírók feladata jelezni azt, amit látnak. A bíró feladata ítélni. Ha a határbíró lejel, az nem jelenti azt, hogy a bírónak le kell futnia a les. A határbíró csak jelzi, hogy a támadó csapatok valamelyike, vagy talán többen lesállásban vannak.

És hogy bizonyítsam a közönség ingadozását, arra kérem a nézőket, hogy őszintén nézzenek magukba és gondoljanak vissza az elég gyakran előfordult következő esetre. Az A csapat egy játékos szabálytalanságot követett el. Abban a pillanatban mielőtt a szabálytalanság megtörtént, a B csapat közönsége felbőrdült és minthogy a bíró a szabálytalanságot nem fujta le, szidalmazni kezdte a bírót.

A BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM karai közötti ökölvívóverseny szombat délután 4 órakor kezdődik a Kereskedelmi Középiskola, Kínizsi Pál-utca 1 szám alatti tornatermében.

Ingyen látogathatják a szegénysorsu gyermekek a labdarugó-mérkőzéseket

KOLOZSVAR. — A kolozsvári Népi Sportszervezet tegnapi üléstén örömet keltő és dícséretreméltó határozatot hozott. Elhatározták, hogy a jövőben lejátszásra kerülő összes labdarugó mérkőzésekre a 13 életévüket betöltött szegénysorsu gyermekek díjmentesen beengedik a pályára. A szegénysorsu gyermekek részére külön helyet is kijelöltek.

Mentesítették a kistermelőket az aránylagos adó alól

BUKAREST. (Agerpres.) — A pénzügyminisztérium körrendelettel értesítette a pénzügyigazgatóságokat, hogy a központi helyegügyi bizottság jelentős könnyítéseket engedélyezett a 10 hektárnál nem nagyobb földtulajdonnal rendelke-

ző mezőgazdák részére. A kis mezőgazdák termékei mentesek az aránylagos (proporcionális) adó alól. A mentesítést a kistermelők következő termékei élvezik: gyümölcs, zöldségek, oja, vaj, méz, magvak, stb.

E termékek részére az aránylagos adómentesség — hangsúlyozza a pénzügyminiszteri körrendelet — lehetővé teszi, hogy a vállalatok, üzemek fizetése alkalmazottak közvetlenül a termelőktől szerezzék be szükségleteiket.

Május 15-én lejár az adóvallomások beadásának határideje

BUKAREST. (Agerpres.) — Május 15-én, szombaton lejár az 1948-49 pénzügyi évről szóló adóvallomások beadásának határideje. Miután az adókiegészítések megkezdése nem tűr halasztást és a kiadott adóösszegeknek az esedékesség időpontjában történő meg-

fizetése sem, a pénzügyminisztérium figyelmezteti az adózókat, hogy a fenti határidőt semmilyen indoklással nem hosszabbítják meg és azok ellen, akik adóvallomásukat május 15-ig nem adják be, megindítják a törvényes megtorló eljárást.

A pénzügyminisztérium egyidejűleg elrendelte, hogy az adófelbecslések letárgyalását május hónapban fejezzék be. Az adófelbecslési bizottságok sürgősen kötelesek letárgyalni az összes adófelbecsléseket és működésüket legkésőbb június 15-ig be kell fejezniük.

Uj vezetőség a Kaláka szövetkezeti központ élén

MAROSVÁSÁRHELY — (Tudósítónk telefonjelentése.) Erdély minden részéből Marosvásárhelyre érkezett több mint 200 szövetkezeti kiküldött jelenlétében tartották meg csütörtökön a kulturpalota kistermében a „Kaláka” Szövetség központi évi közgyűlését. Napirend előtt Tövissy Géza vezető igazgató ismertette az INCOOP levelét, amely szerint a szövetkezet élére a lemondott igazgatóság helyett időközi bizottságot nevezett ki. A bizottság tagjai: elnök **Ambrus Péter** Nagyvárad, tagok: **Imets János** képviselő Székelyudvarhely, **Kövágó Mihály**, az aradi MNSz elnöke, **Berecki Ferenc** földműves kibéd, **Vass Mária** Marosvásárhely, **Bálint Balázs** Marosvásárhely és **Bakó József**, az üzemi bizottság tagja.

I. C. Parhont, az elnöki prezidium vezetőjét, **Groza Péter** miniszterelnököt, **Gheorghiu-Dej** helyettes miniszterelnököt és **Dusa Viktort**, az INCOOP elnökét. Ezután **Kövágó Mihály** vas-munkás köszöntötte az igazgatóság tagjait, rámutatva arra, hogy a vezetőséget új szellem kell áthassa. A régmúlt szellemének el kell tünni a szövetkezet életéből. Majd a szövetkezetek jövőbeli feladatairól beszélt és hangsúlyozta, hogy a szövetkezeteknek nem a korcsmai haszonra kell főszűlyt fektetni, hanem meg kell találni a módot arra hogy olyan cikkeket helyezzenek el falun, amelyeket ott nem ismertek vagy máshol szereztek be.

Ezután **Imets János** szólt fel az új igazgatóság nevében. Beszédében hangsúlyozta, hogy az új idők új szellemet, új embert, új szövetkezetet követelnek. Szükség volt a szövetkezeti változtatásokra is. A falusi szövetkezetek vezetőinek ma a közösség érdekeit, nem pedig, ahogy a múltban történt, saját érdekeiket kell néznie. A mai szövetkezeteknek ki kell elégíteniük a tömeg szükségleteit — fejezte be beszédét **Imets János**. A közgyűlés **Tövissy Géza** záróbeszédével fejeződött be, majd a közgyűlés tagjai társaságban vettek részt, míg délután a Kaláka Szövetkezet medgyesfalvi ipartelepét látogatták meg.

A takarékosági szellem eredményeként

betétkönyvük van a dolgozóknak

Bármely pénzintézet beváltja az Erdélyi Bank betétkönyvét

KOLOZSVAR. — Pénzünk, a lej értéke — a kormány céltudatos gazdasági és pénzügyi politikájának eredményeként — napról-napra erősödik, értékben növekszik, vásárolóereje fokozódik. Azt az árut, amiért a múlt év őszén 100 lej fizettünk, ma 50 lejért, holnap már 30 lejért vásárolhatjuk meg. A termelés minőségi és mennyiségi növelésével mind az élelmiszerek, mind a kész ipartermékek olcsóbbak lesznek és pénzünk értéke állandóan gyarapszik. A termelés növelésére újabb tőkére, több pénzre van szükség. Demokratikus kormányunk azonban — böles előrelátással — nem új bankjegyek kibocsátásával, a régi liberális gazdasági rendszerben meghonosított pénzügyi intézkedésekkel, hanem a szükséges összeget, mert csak a valuta újabb leromlását eredményezné. Külföldi kölcsönt sem vesz fel, mert a kölcsönnyújtó külföldi imperialista hatalmak cserébe és kamatban az ország gazdasági és politikai függetlenségének feladását igénylik, ami a dolgozók kizsákmányolásával, kifosztásával volna egyenlő.

den dolgozó — még a legszerényebb keresetéből is — heti 20 lej megtakaríthat, bankba teheti és ezzel kettős célt szolgál. Egy év múlva a heti 20 lej ezer lejre rúgna, amelyért már sokkal többet fog vásárolni, mint ma 5 ezer lejűl betétjével közvetve hozzájárul a termelés fokozásához.

Az ősi tűzfabszerzés a téli tüzelőbiztosításának gondját csökkenti, tehát — többek között — mindenki heti takarékbetéttel. De támogatja a nemzetgazdaságot is, mert a megtakarított pénz nem hever gyümölcsöszetlenül, hanem részt vesz a gazdasági élet egészséges vérkeringésében és erősíti a nemzeti valutát, a lej iránti bizalmat.

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár széleskörű hálózatával élére állott a takarékosági és betétgyűjtési mozgalomnak, amelyet teljes megértéssel és lelkesedéssel fogadtak a dolgozók. Számos kolozsvári vállalatnál, üzemenél valószínűleg már meg a heti betétgyűjtés rendszerét. A Dermatá Művek, a Sanodrog és Unidrog gyógyszer-nagykereskedések, a Kovács Ferenc-féle kecskagyár, Butyka Ferenc gyógyszerárutár, az Alfa szappangyár, az Elba faipari vállalat, az Ursus sörgyár, a Sovacur állami hűtőüzem dolgozói rendelkeznek már az Erdélyi Bank betétkönyvével.

A régi rendszerű elhalmozás helyett az új betét demokratikus elkitűréssel a kisemberek érdekeit is alkalmazkodja. Ez a betét minden adótló, illetéktől és helyezettől mentes. A betétkönyveket nyomatványokat az Erdélyi Bank saját költségén készítette el és díjmentesen

1848-as ünnepségek Balázsfalván

BALÁZSFALVA — Szombaton, május 15-én ünnepük meg az 1848-iki balázsfalvi gyűlés emlékét. Mint ismeretes, száz évvel ezelőtt ezen a napon gyűltak össze az erdélyi román földművesek kiküldöttei a balázsfalvi réten, melyet ezúttal Szabadság-rétnek neveznek s itt közösen fogalmazták meg forradalmi követeléseiket. Száz évvel ezelőtt a reakció igyekezett szembéállítani egymással az együttlakó népeket. Ma azonban a Román Népköztársaságban a román és magyar nép közösen emlékezik meg a centenáriumról.

Különösen nagy előkészületek folynak a szombati nap ünnepelésére Balázsfalván. Az évforduló megünneplése ünnepi istentisztelettel kezdődik, majd a kisküküllőmegyei falvak és városok küldöttségei a Szabadság Mezőre vonulnak, ahol román és magyar földművesek köszöntik az egybegyűlteket. Ott lesznek a kormány kiküldöttei is. Délután nagyarányú sportünnepély zajlik le, majd felvonulnak a megye román és magyar falvainak népi táncsportjai. A magyar falvak csoportjai közül a Pétőfi-versengéken kitűnt péterfalviak székely csüördögölt mutatnak be Balcescu és Pétőfi képei alatt. Az ünnepély kultúrellel zárul, ahol az igazi 1848-as néptestvéri szellemet idézik a nép művészei.

Balázsfalván a lakosság lelkesen készülődik a vendégsereg fogadására. A házaikat újra meszelik, a köztereket és utakat rendezik be és mindenütt nagyarányú jelképes táblákat szerelnek fel.

Eljárás indult a Malaxa vezetői ellen

BUKAREST. — (Agerpres.) Az ilfovi törvényszék ügyészre vádat emelt a Malaxa Művek vezetői ellen és urasította a vizsgálóbíró, hogy indítsa el az eljárást, mert a Nemzeti Bank részéről kapott termelési hitelt más célokra használták fel.

A vizsgálat során eddig megállapítást nyert, hogy a Nemzeti Bank részéről folyósított termelési hitelből 10 millió lej a vállalat vezetői arra fordították, hogy részvényeket vásároltak a Malaxa család tagjai részére. A vizsgálat széles körben folyik.

Fuvarosoknak munkát ad a városi mérnöki hivatal

KOLOZSVAR. — Három vasárnapon keresztül, mintegy három-ezer kolozsvári dolgozó vonult ki a szamosfalvi repülőter bombaszerű hangárainak lebontására. A romok alól kikerült használható téglából, vasanyagból, tetőszerkezetre használt rétegből épülnek fel az Irisz-telepi munkáslakások. Máris annyi anyag került ki a romok alól, hogy a bentási munkálatokat irányító építész megkezdte az anyag elszállítását a munkáslakások építkezésének helyére. Az anyagszállításra a vá-

rosi mérnöki hivatalnak igen sok járműre van szüksége és a munkánélküli fuvarosok számára huzamosabb ideig tartó munkálatokat tud biztosítani. Azok a fuvarosok, akik a feltételek után érdeklődnek, a városi mérnöki hivatalban minden szükséges felvilágosítást megkaphatnak. A város szeretné a tervezett munkáslakásokat minél hamarabb tető alá hozni és átadni az arra rászorulóknak, hogy ezzel is enyhítse a kolozsvári súlyos lakásínséget.

Uj vezetőséget választanak a dési kisiparosok

DÉS. — A Kisiparosok Szakmai Szövetségének átszervezésével kapcsolatban népes közgyűlést tartott a dési kisiparosok helyi szervezete. A megjelentek előtt **Krausz József**, a bukaresti központ kiküldötte ismertette a külső és belpolitikai helyzetet, majd előkészítette az új vezetőség megválasztását.

A megyei vezetőséget május 16-án délelőtt tíz órakor választják meg.

Uj román-magyar gazdasági egyezmény

BUKAREST. (Agerpres.) — A kereskedelemügyi minisztériumban szorgalmas munkával gyűjtik össze azt az anyagot, amely az alapszét alkotja a Román Népköztársaság és a Magyar Köztársaság között megkötendő új gazdasági egyezménynek.

Az egyezmény megkötésére vonatkozó tárgyalásokat május 20-án kezdik meg Budapesten. A budapesti tárgyalásokon a kereskedelemügyi minisztérium hivatalos szakértőin kívül részt vesznek a gazdasági egyezmény-nyel érdeklőtt romániai ipar képviselői is.

Olvasd, terjeszd,

„Világosság”-ot

Torda megye földművesei május 15-ig elvégzik a vetési munkát

TORDA, (Tudósítónktól.) — A megyefőnökséghez beérkezett jelentések szerint május 15-ig Torda-Aranyos megye minden termőföldjét bevetik. A megye demokratikusan gondolkozó földművesei ezzel ismét bizonyítékát adják, hogy nemcsak az üzemek dolgozói, hanem a falu népe is részt vesz

az ország gazdasági helyzetének megszilárdításáért folyó termelési versenyben.

Ezzel kapcsolatban Olariu Valeriu főispán a következő adatokat közölte munkatársunkkal: A vetési versenyben az első helyen áll Torda járás, tulajdonképpen a vetési tervet 8 és fél

százalékkal. Második a ludasi járás, amely 1.45 százalékkal és harmadik a gyéresi járás, mely 0.98 százalékkal haladta túl a vetési tervet.

A további sorrend a következőképpen alakult: Aranyos-Róna, Szentmihály, Jára és Topánfalva járás.

Feltűnően enyhe ítélet egy nagyszabású feketézési ügyben

MAROSVÁSÁRHELY — A gazdasági ellenőrző szerv Márton Mihály marosvásárhelyi Hidvég-utca 49 szám alatti timár mestert letartóztatta, mert házában udvarán egy gödörben 73 darab nyers marha-, 157 nyers csikó-, 186 nyers borjú-, 5 nyers lóborjt, 132 kiló talpbort és 72 kiló bronzot találtak.

Az ügyészégi vádirat elkészülte után a bíróság a megtartott

tárgyaláson, tekintettel arra, hogy a timármester beismerte bűnöségét, igen enyhe ítéletet hozott, amennyiben azt 3 hónapi fogház-

ra ítélte. Mura Iosiph főügyész a szokatlanul enyhe ítélet ellen tiltakozását jelentette be és fel-lebbezett súlyosbításért

Minden kocsiigénylést teljesít a CFR

BUKAREST — (Agerpres) A CFR vezérigazgatósága közli, hogy jelenleg megfelelő számú vasuti teherkocsival rendelkezik az áruk elszállítására és bármilyen szállítást a vasuti kocsiknak a berakóállomáson való igényléstől számított 5 napon belül teljesít.

A vasuti vezérigazgatóság felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy szállításaikat most bonyolítják le, mert júliustól kezdve megkezdik a gabona és egyéb idény-cikkek szállítását és a vasuti kocsikat ezek szállítása veszi majd igénybe.

A Romániai Demokrata Nők képviselője Rómában

BUKAREST — (Agerpres) Si-dorovici Alexandra, a Romániai Demokrata Nők Egyesülete Szövetségének vezértitkára tegnap repülőgépen Rómába utazott, ahol

részt vesz a Demokrata Nők Nemzetközi Szövetsége végrehajtó bizottságának ülésén, amely szombaton kezdi meg tanácskozásait.

Üzemek és szakszervezetek faliujság kiállítása

KOLOZSVÁR. — A Vármegyház üvegtermelői — amint már jelentettük — több kolozsvári gyár és üzem állította ki legjobban sikerült faliujságját. A kiállítás rendkívül érdekes és figyelemre-méltó. Maga a faliujság néhány év alatt nem egy üzemben olyan fejlődési fokot ért el, hogy úgy művészi, mint tartalmi szempontból büszkesége lehet azoknak a dolgozóknak, akik rajzaikkal és cikkekkel tükrözik nemcsak a gyár belső életét, hanem az ott dolgozó munkások ideológiai és szellemi fejlődését is.

A faliujságok minderről bizonyosságot adnak. Képből, versből, prózában ben-nük lüktet a munkás élet minden lendü-lete és szépsége, de ugyanakkor minden problémája és kérdése is.

A köztitviselők szakszervezete pompás szimfoniával külön hasábjába osztotta a faliujság politikai, gazdasági, kulturális, mesterségbeli és humoros részét. A Dohánygyár a faliujságra csokorba szedett dohánylevelet és újfajta cigarettákat is ragasztott művésziel. A Schul kendőgyár faliujságának ráncja mintás kelme. Csupa ötlet, kedvesség valamennyi faliujság. Kiállítottak: a Gyökötűzem, a tanügyi szakszervezet, a PTT, az Egészségügyi Szakszervezet, a kolozsvári sportolók. A Vármegyház, a Dermata, a 2-es számú elemi iskola, a Național nyomda, az Acélárugyár, a Vasások, a Bolyai Tudományegyetem személyzete, a Babes egyetem alkalmazottai, a Gáz Metán, az Erdések szakszervezete, az Ifjúsúgások Szövetsége, az 1-es számú elemi iskola, a Triumph, a Gazind, a Gyermekvédő Bizottság, az IMPOLD, a Vízművek és az UAC.

Lehetetlen felsorolni mindazt az ötletet és érdekességet, ami a faliujságokaj jellemzi. Azonban egy tétel mindegyikre érvényes: a dolgozók politikai öntudata

és annak világos és értelmes kifejezése. A Vármegyház egyik alkalmazottja írja:

„Lendülettel számoljuk fel a múlt per-nészes közgazdasági törvényét és így várujuk és vesszük kezünkbe a reformot je-lentő új törvényt, mely a Népköztársaság egyik tartópillére lesz.”

A Demokratában dolgozó Jankó Dániel tüzolt a munkabrigádokról író ügölgö lelkesedéssel cikket, melyet ezekre a szá-vakkal fejez be:

„Eljén ifjúsunkás nemzedékünk és az önkéntes munkabrigádok országépítő él-csapata!”

Rostás Jenő postaalkmazott versben fejezi ki érzéseit:

„Ma szebb minden,
Mint bármikor régen,
Milliók szíve
Lángol a fényben.”

Czelekel Lajos, a Triumph gyár dolgo-zója megkapó cikket ír egy életrényéről. Egy este hazafelé menet az egyik ka-szárnyából az Internacionálé hangjait hallotta kicsendülni; Emlékeztet a mult rezsim megpróbáltatásokkal telt katonás-kodásra és a mai néphadsereg rekru-táinak szabad és emberi életére.

Beszében Jánosné Erba munkásné írja:

„Mj kell öntudatból és szorgalomból felépítsük gyermekeink jobb jövőjét.”

Papp Mária, az Acélárugyár bölcső-déjének egyik vezetője pedig ezt írja:

„Egészséges társadalom csak egészsé-ges utódoikkal valósinható meg, ezért ve-gyázunk mi olyan féltő gonddal a gyermekekre.”

A faliujságok minden írója, minden rajzolója megérdemelné, hogy idézzük nevét. Ezt a kiállítást mindenkinek meg kell néznie!

2 millió kiló gyapju és bőranyag érkezik Argentínából

BUKAREST. (Agerpres.) — A textilgyárak elérik a háboru elő-ti termelési színvonalat.

A gyapjuval együtt nagy men-yiségű különleges bőr és cser-zőanyag is érkezik Argentínából és így a romániai bőr- és cipőgyá-ruk termelése is rövidesen n-tősen emelkedni fog.

A textilgyárak elérik a háboru elő-ti termelési színvonalat.

A gyapjuval együtt nagy men-yiségű különleges bőr és cser-zőanyag is érkezik Argentínából és így a romániai bőr- és cipőgyá-ruk termelése is rövidesen n-tősen emelkedni fog.

ADAS-VÉTEL

EGY diófa francia háló és róka-mie váz olcsón eladó. Asztalosnál. Eötvös-utca 12. 3061
JÓKARBAN levő férfikerékpár eladó. Mócok-útja 45, ajtó 8. 3132
ASZTALOSOK! Olcsó aron eladó a volt Kleinberger asztalosműhely berendezése. Dávid Ferenc-utca 6. Délután 3-4 között. — Ugyanott eladó két új kombinált szekrény. 3180
PÉNZI Könyveket állandóan vá-sárol UHU, Kolozsvár, Molotov-utca 34. 3242
VESZEK cipőt, bakancsot, ruhát, bármilyen állapotban. Hívásra ház-hoz megye. Veress, Magyar-utca 44. 3243
EGY sötétkék öltöny jó szövetből, középtermetre eladó. Horea-út 53. 3241
ELADÓ keveset használt ultra-modern sötét hálószoba butor. — Széchenyi-tér 31. Vele. 3220
ÖT darab nagy erdélyi méhkap-tár új, festve, egy fél festett háló, iratszékény, írógépasztal, pálinka fokoló, kétméteres új keményfa asztal eladó. Görgey-utca 9 szám. (A strand hátamögött) 3226

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Allástkeresőknek szavankint 2 lej. Cim a kiadóban és jelíges hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Szögveghirdetés szavankint 6 lej. Közga-dasági hirdetés szavankint 8 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 5-6-7 lej. Nyílttér szavankint 12 lej.

MODERN kétszemélyes diófurné-ros rökamie és kihuzós ebédlő-asztal olcsón eladó. Munkási-utca 9 szám, asztalosnál. 3235
SZABÓVARRÓGÉP talpot meg-vételre keresek bármilyen állapot-ban. Dézsi Mihály, Achim András-utca 30. Bulgária-telep. 3216
KÖRKÖTŐ tüket 8-asz vennék, ugyanott körkötő-gépet bérebe ven-nék. Páris-utca 32, hátul. 3209
SELYEM pihepaplant, kifogástal-n állapotban, huzattal, vagy anél-kül megvételre keresek. Cim: Dácia-utca 3. (volt Radák) Házfelügyelő-nél. 3210
ARAGAZ tartályt keresek meg-vételre. Melom-utca 32, I. em. 5218

INGATLAN-LAKÁS
KÉTSZER két szoba, teljes kom-fortos önálló villa eladó. Telefon: 1438. 3090
ÖRÖKLAKÁS, négy szobás, mo-dern, központi fűtéssel azonnal el-adó. Telefon: 1438. 3090
HÁROM szobás összkomfortos beköltözhető házat keresünk meg-vételre a belvárosban vagy ehez közel. Cim a kiadóban. Gr 3183
ELCSERÉLNEM Horea-úti szoba-konyhás lakásomat hasonlóval II-ik, vagy III-ik kerületben. Orvosi ren-delőnek is alkalmas. Cim a kiadó-ban. 3183
MOLOTOV-úton keresek üzlet-helyiséget. Ajánlatokat a kiadóba kérek. „Üzlet” jelíggel. 3178
JÖMENETELŰ vendéglő kert-helyiséggel, berendezéssel azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 3237
KIADÓ szoba-fürdő butorozva. Cim a kiadóban. 3215
ÁLLOMÁSHOZ közel levő 2x2 szobás-konyhás családi házat el-cserélném a belváros közelében levő kisebbel. Cim a kiadóban. 3145
KERESEK egy szoba-konyhás, előszobás, speizos lakást, esetleg fürdőszobával, központban, vagy környéken. Elcserelelnék különbejár-tatu butorozatlan szobát fürdőszoba használatlalt és külön pincével. Cim: Arany János-utca 21. I. eme-let, délután 2-4 óra között, vagy este 7 óra után. Gr

GERENDA-HÁZ, kő, téglá, ajtók, ablakok eladók. Fadrusz János-utca 11. 3202
BELVÁROSI nagy szobát elcse-relek külvárosi egy szoba-konyhá-val. Cim a kiadóban. 3190
TIMAR-utca 26 számú ház családi okokból sürgősen eladó Értekez-hetni: dr. Csutorosné. Szappan-utca 21. 3188
HÁROM szobás családi ház telek-kei eladó. Vörös Hadsereg-utca 94. 3225

ALLAST KERES
LAKÁS ellenében főzést vagy házimunkát vállalok, vagy kisebb házmesteri teendőket vállalok. — Mócok-útja 22. 3211
FIATAL házaspár egy kis szobá-ért házimunkát végez, esetleg ház-mesteri állást elfogadna. Cim a ki-adóban. 3232
FEHÉRNEMŰ javítást vállalok. — utca 86 szám. 3222

ALLAST KAPHAT
KOMOLY asszonyt keresek ki 6 hetes kislányom és háztartásom ve-zetését vállalná. Cim a kiadóban. 3239
KOMOLY nőt alkalmaznék, aki románul is tud és a főzéshez is ért. Vidékre. Címeket „Komoly” jelíggel. Egyetem-utca 3. I. em. ajtó 2. 3236

Minden délben Világosságot

IPAROS család szerény igényű, gyermekszertető mindenest kislányt keres, családi bánásmód. Árvák előnyben. Fellegrvári-út 89. Szabóék. 3217
JÓ fogtechnikus segédet keresek. Cimet a kiadóba „Fogtechnikus” jelíggel. 3213
ÜGYES, megbízható mindenest keresek vidékre. Érdeklődni: Székelyhadosztály-utca 9, délután 1-3-ig. 3208
KERESEK főzni tudó mindenest, háztartásbelit. Jelentkezni: Dózsa György-utca 35. „Femina”, d. e. 9-1-ig, d. u 4-7-ig. 3203
JÓL főző mindenest 15-ére keres-sünk. Cim a kiadóban. 3186

KÜLÖNFÉLEK
TRAFIKBA pénzelt betársulnék, lehetőleg belvárosban. Cimet kérem leadni Bob-utca 12. 3206
9 HONAPOS gyermek anyjától anyatejet keresek. Cim a kiadóban. 3231
SAJÁT motorkerékpárral vidékre megbízásokat vállalok. Cim a ki-adóban. 3230
SZABADSÁG-TÉR közelében levő ételkészítülethez pénzes társat ke-ressek, közreműködéssel. Cim a ki-adóban. 3227
50 EVES földirtokos megismer-kedne házasság céljából középkorú, házias nővel, ki gazdasághoz is ért. Vidékre. Címeket „Komoly” jelíggel. re kiadóba kérek. 3229

1500 méter törülköző érkezett az A.B.C. textiláruházba

MEGNYILT A „MELODII” KERT a Redut épületben (Unió-utca) Kétünő konyha Különleges sajborok HARRY tánczenekara

A MONITORUL-ban (Hivatalos Lap) közgyűlés, idézés, mérleg, iratlevezetés, stb. közlemények megjelenítése. Összes lapokra hirdetés, előfizetés felvétel **UHU** Kolozsvár, Molotov-utca 34. II. e.

A megyei Szakszervezeti Tanács kulturosztálya rendezésében **FALIUSÁG-KIÁLLITÁS** nyílt meg a vármegyháza kiállítási termében Boléps díjtalan